

30 вересня 2025 | № 18
(1608)

НОВИНИ ЧАЕС

Офіційне видання
ДСП «Чорнобильська АЕС»

Початок

*невідкладних
аварійних*
**робіт
на НБК**

Представники ЧАЕС взяли участь у 69-й сесії Генеральної конференції МАГАТЕ

див. стор.4

У ЦЬОМУ НОМЕРІ

стор. 3 - 5 — Актуально.

— Призначено генерального директора ЧАЕС.

— ЧАЕС взяла участь у 69-й сесії Генеральної конференції МАГАТЕ.

— На Чорнобильській АЕС вже втретє відбулося виїзне засідання ТСК Верховної Ради України.

— Працівники ЧАЕС долучилися до донорства.

стор. 7 - 8 — Розпочинаються невідкладні аварійні роботи на НБК.

стор. 9 — Безбар'єрність: треба навчитися дивитися вперед.

ДАТИ І ПОДІЇ

26 вересня 1977 року — Енергетичний пуск енергоблоку №1 ЧАЕС. Перший з чотирьох реакторів станції запрацював, поклавши початок ядерній енергетиці на території України.

26 вересня 2015 року — Генеральна Асамблея ООН заснувала Міжнародний день боротьби за повну ліквідацію ядерної зброї (резолюція A/RES/68/32).

28 вересня 2013 року — Блок №1 звільнено від кондіційного відпрацьованого ядерного палива.

Вересень 1995 року — Міжнародний інститут фінансів та економічного партнерства вручив Запорізькій АЕС нагороду «Факел Бірмінгема» — за відмінне економічне існування і розвиток в тяжких умовах зародження ринкових відносин.

...виконання невідкладних аварійних робіт на НБК не призведе до відновлення функцій Арки, але вони потрібні для мінімізації наслідків дрової атаки...

див. стор. 8

Призначено генерального директора Чорнобильської АЕС

26 вересня відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України за № 1033-р та наказу Державного агентства з управління зоною відчуження за № 210-25-ОС генеральним директором ДСП «Чорнобильська АЕС» призначено Сергія Олександровича Тараканова.

Виконувач обов'язків голови ДАЗВ Володимир Феценко представив Сергія Тараканова колективу станції, зазначивши, що із новим генеральним директором, який має значний досвід роботи в енергетиці, підписано контракт.

Сергій Олександрович народився 20 вересня 1980 року на Миколаївщині. У 2002 році закінчив Севастопольський національний інститут ядерної енергії та промисловості за фахом «Атомна енергетика».

Загальний стаж роботи Сергія Тараканова збігається зі стажем в енергетиці і становить 23 роки.

Після закінчення вишу він працював машиністом-обхідником турбінного обладнання, оператором реакторного відділення, старшим оператором реакторного відділення ВП «Південноукраїнська АЕС».

В період з 2005 по 2017 рік Сергій Тараканов працював в дирекції ДП НАЕК «Енергоатом», де пройшов шлях від

провідного інженера до директора департаменту з модернізації, а згодом і заступника директора дирекції з продовження експлуатації. Безпосередньо приймав участь у розробці та впровадженні програм з підвищення безпеки та продовження експлуатації енергоблоків АЕС України.

Неодноразово долучався до експертних місій МАГАТЕ. Працював над проектами, що фінансувались ЄБРР та Євроатом. Нагороджений відзнаками «За вагомий внесок у розвиток атомної енергетики України» та «Почесний працівник атомної енергетики України».

З листопада 2017 по березень 2023-го Сергій Тараканов — генеральний директор ТОВ «Холтек Україна».

У 2023-2025 роках він працював у сфері відновлювальної енергетики.

У вітальному слові колективу станції Сергій Олександрович наголосив:

— Для мене це велика честь та водночас велика відповідальність очолити Чорнобильську АЕС. Станція працює у складних умовах, долаючи наслідки окупації та атак агресора. Але завдання залишаються незмінними:

— забезпечення ядерної та радіаційної безпеки;

— надійне поводження із відпрацьованим ядерним паливом та радіоактив-

ними відходами;

— перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему.

Не менш важливим є зняття Чорнобильської АЕС з експлуатації та створення на її базі центру компетенцій, який у майбутньому буде корисним для інших атомних станцій України.

Окремо хочу зазначити — і це наша спільна позиція і з Міністеркою енергетики Світлоною Гринчук, і з керівництвом Державного агентства з управління зоною відчуження — умови роботи персоналу, його безпека й розвиток залишаються нашим головним пріоритетом.

Саме завдяки вам, вашій професійності та вашій відданості, ми зможемо виконувати завдання, які ставить перед нами держава.

Я переконаний, що лише у тісній співпраці з урядом, народними депутатами, нашим профільним міністерством, ДАЗВ, місцевими органами самоуправління, а також силами оборони України, ми зможемо подолати усі виклики, забезпечити надійне майбутнє ЧАЕС та зробити свій внесок у перемогу України.

Дякую ЗСУ! Слава Україні!

Представники ЧАЕС взяли участь у 69-й сесії Генеральної конференції МАГАТЕ

Працівники Чорнобильської АЕС на чолі з виконувачем обов'язків генерального директора станції Олександром Тітарчуком взяли участь у 69-й сесії Генеральної конференції МАГАТЕ, яка відбулася у Відні, у штаб-квартирі організації у вересні 2025 року.

Фахівці ЧАЕС, що працювали на полях конференції, взяли участь у тематичних заходах і зустрічах. Спеціалістам, зацікавленим сторонам та відвідувачам офісу МАГАТЕ було максимально широко надано актуальну інформацію щодо діяльності ДСП ЧАЕС. Із співробітниками МАГАТЕ та іноземними делегаціями було обговорено поточну та

інформаційні матеріали щодо дровоюї атаки, пошкоджень, отриманих захисною оболонкою та системами НБК, та поточних заходів, котрі вжили й продовжують вживати на ЧАЕС для мінімізації наслідків влучання російського ударного дрона в Арку. На цій локації інформацію надавала провідний перекладач відділу міжнародного співробітництва та інформації Каріна Політова.

— У ході презентації було підкреслено розповідь Максим Проценко, — що Арка НБК, як і будь-який інший цивільний промисловий об'єкт, не розрахована на ураження ракетною, артилерійською або іншою зброєю.

Світова спільнота має усвідомити, що пошкодження від будь-якої атаки на

перспективну співпраці, проблемні питання та шляхи їх вирішення.

Окрім цього, в рамках Генеральної конференції 18 вересня відбувся захід, цілком присвячений проблемам, котрі були викликані російською дровою атакую 14 лютого поточного року.

Як зазначив учасник конференції, начальник інженерного центру Максим Проценко, присутнім було презентовано розгалужену інформацію стосовно подолання наслідків влучання дрона в Арку НБК, планів щодо її аварійного ремонту та відновлення конфайнмента.

Також було розгорнуто тематичний стенд, який містив візуальний ряд та

об'єкти такого рівня складності й значущості невідворотно призводять до втрати об'єктом своїх функцій, а їх відновлення вимагає значних фінансових, матеріальних та людських зусиль.

В цьому контексті важливо розуміти наступне: будівництво НБК мало на меті створити комплекс, використання якого надасть можливість проектування (розробки робочого проекту) демонтажу нестабільних конструкцій об'єкту «Укриття» (ОУ).

Ми мали виконати закупівлю, монтаж та введення в експлуатацію технологічного обладнання та систем для виконання демонтажу нестабільних конструкцій ОУ та власне демонтажні роботи.

НБК також потрібен для розробки технологій та вилучення з ОУ паливовмістних матеріалів та довгоіснуючих РАВ (їх кондиціонування з подальшим зберіганням і захороненням у сховищах радіоактивних відходів).

14 лютого поточного року, о 01:54, внаслідок прямого влучання дрону в Арку НБК та виникнення пожежі було пошкоджено зовнішню та внутрішню обшивку Арки НБК, конструкції та технологічне обладнання гаража технічного обслуговування системи основних кранів.

Надзвичайна подія призвела до втрати основних функцій НБК.

Уламками пошкодженого дрону та вибуховою хвилею пошкоджено технологічне та електротехнічне обладнання

гаража технічного обслуговування системи основних кранів.

Функціонування технологічного та електротехнічного обладнання має бути перевірено при комплексному обстеженні Арки НБК.

Наразі тривають роботи з комплексної оцінки технічного стану Арки НБК.

У липні 2025 року підписано контракт між ЄБРР та компанією Bouygues. Його мета — проведення комплексної оцінки збитків, завданих НБК після атаки безпілотною, та розробка стратегічних рекомендацій щодо відновлення функціональності конфайнмента.

Послуги з виконання першочергових тимчасових заходів щодо обстеження, розробки технічної документації та ремонту плануються до виконання в

рамках Грантової угоди № 5 що буде фінансуватися з Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля (РМСЧ).

Послуги будуть розділені на 3 етапи:

Eman 1 включає обсяги з обстеження технічного стану пошкоджених металоконструкцій Арки в місці влучання дрону, обстеження місць, де під час пожежі були знищені мембрани герметизації НБК. Визначення технічних рішень для виконання невідкладних тимчасових заходів з ремонту пошкоджених ділянок обшивки Арки НБК та закриття зазорів в основному об'ємі НБК. Розробка та погодження з ДІЯРУ відповідного технічного рішення.

Eman 2 — це розробка проекту виконання робіт на виконання невідкладних тимчасових заходів з ремонту пошкоджених ділянок обшивки Арки НБК.

Eman 3 передбачає виконання невідкладних тимчасових заходів з ремонту будівельних конструкцій Арки НБК.

На Генеральній Конференції ми також наголосили, що з метою незалежної оцінки стану безпеки НБК-ОУ після влучання безпілотною, отримання рекомендацій щодо усунення ризиків, підвищення готовності до аварійних сценаріїв і оновлення стратегічних планів демонтажу нестабільних конструкцій, було б доречно проведення місії МАГATE Comprehensive Safety Assessment Mission (Місія з комплексної оцінки безпеки) на майданчику ДСП ЧАЕС, — розповів Максим Проценко.

На Чорнобильській АЕС вже втретє відбулося виїзне засідання ТСК Верховної Ради України

Цього разу засідання проходило не на промисловому майданчику станції, а в офісному центрі ДСП ЧАЕС у Славутичі.

Члени Тимчасової спеціальної комісії (ТСК) ВРУ обговорили питання посилення соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Окрема дискусія стосувалася проблеми подальшого використання території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Міністерка енергетики України Світлана Гринчук доповіла щодо шляхів трансформації Державного агентства України з управління зоною відчуження в контексті покладеної на Міністерство енергетики функції із забезпечення формування державної політики у сфері управління зоною відчуження і зоною безумовного (обов'язкового) відселення, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи відповідно до постанови Кабінету Міністрів України за номером № 908 від 23 липня 2025 року.

Також було обговорено питання проведення дозиметричної паспортизації земель за межами населених пунктів, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, та подальшого функціонування медичного забезпечення у зоні відчуження — за результатами виїзного засідання Тимчасової спеціальної комісії 18.07.2025 року.

«Дякую народним депутатам за конструктивний діалог та роботу. Переконана, що системний підхід та ефективна співпраця між урядом і парламентом дозволять нам реалізувати плани відродження зони відчуження якнайшвидше. Дякую колегам за готовність до рішучих дій», — зазначила пані Міністерка, резюмуючи результати засідання.

Персонал ЧАЕС долучився до донорства

25 вересня в Славутичі Чернігівський обласний центр крові влаштував виїзний День Донора, запросивши до донорії усіх мешканців міста.

Профспілковий комітет ЧАЕС активно долучився до організації заходу.

Більше 70 славутичан взяли участь у добровільній безкоштовній донорії крові. Переважну кількість донорів становили працівники АРСу, Чорнобильської АЕС та медичні працівники славутицьких закладів первинної та вторинної ланки охорони здоров'я.

Розпочинаються невідкладні аварійні роботи на НБК

Найближчим часом на промисловому майданчику ЧАЕС розпочнуться невідкладні аварійні роботи із закриття отвору в обшивці Арки НБК.

Перш, ніж вести розмову про поточні роботи, згадаймо події лютого 2025 року.

У ніч на 14 лютого Арку НБК було атаковано російським ударним дроном із фугасною бойовою частиною. В результаті вибуху, спричиненого атакою, розпочалася пожежа, ліквідація якої тривала майже 10 діб.

В момент влучання дрону автоматизованими системами контролю комплексу НБК-ОУ зафіксовано коротко-часне перевищення встановлених попереджувальних та аварійних меж: по-перше, зафіксовано сейсмічну подію (показники досягли 6 балів за шкалою MSK), по-друге, суттєвий вплив на будівельні конструкції ОУ. Зокрема, відхилення західної стіни ОУ у напрямку схід-захід.

По-третє, було зафіксовано збільшення об'ємної активності радіоактивних аерозолів у внутрішньому об'ємі Арки НБК.

З часом значення всіх параметрів повернулись до попереднього рівня, але пошкодження, які зазнала арка, були суттєві. Попередні результати оцінки рівня експлуатаційної події за міжнародною

шкалою ядерних подій INES відповідають рівню 3 — серйозний інцидент.

За результатами первинного огляду огорджуючих та несучих конструкцій Арки НБК, а також гаража техобслуговування системи основних кранів виявлено наскрізні руйнування зовнішньої обшивки арки площею приблизно до 15 м². Дефекти обшивки без суцільного руйнування наближались до 200 м².

Суттєвих пошкоджень зазнав внутрішній заповнювач обшивки. Також внаслідок удару БпЛА було пошкоджено

декілька елементів Арки НБК.

Уламками дрона та вибуховою хвилею пошкоджено технологічне та електро-технічне обладнання гаража технічного обслуговування системи основних кранів. Зокрема, зазнали значних пошкоджень несучі конструкції гаража (наявні руйнування болтових з'єднань). Окрім того, деформовано вузли з'єднань конструкцій верхньої частини гаража техобслуговування системи основних кранів.

В процесі локалізації пожежі здійснювався моніторинг обшивки за допомогою дрона з тепловізором, але безпосереднє гасіння займало потребувало часткового розкривання конструкцій Арки НБК та заповнення пустот вогнегасними речовинами під покрівлю будівлі.

Загалом, для забезпечення гасіння виявлених осередків пожежі зовнішньої обшивки Арки в її північній зоні, виконано 340 отворів, загальною площею близько 130 м².

Фахівцями ЧАЕС виконане обстеження технічного стану пошкоджених будівельних конструкцій НБК.

За його результатами на ЧАЕС розроблено та погоджено з Держатомрегулювання Технічне рішення, в якому надані результати оцінки технічного стану обстежених конструкцій, пропозиції та за-

стосовувані матеріали щодо тимчасового ремонту конструкцій НБК, визначено попередню оцінку обсягів ремонтних робіт.

Планується почати розробку проєктів виконання робіт для реалізації невідкладних тимчасових заходів з ремонту Арки НБК підрядним способом.

Тимчасові заходи щодо закриття отворів та зазорів Арки НБК необхідні для запобігання подальшій деградації металевих конструкцій Арки через потрапляння атмосферної вологості та опадів всередину кільцевого простору НБК, а також часткового відновлення бар'єрної функції шляхом мінімізації викиду радіоактивних аерозолів у навколишнє середовище.

Ремонт або заміна пошкоджених технологічних систем та обладнання, таких як система електропостачання, система вентиляції, система моніторингу та управління, а також система основних кранів, не входять в тимчасові заходи.

Для проведення процедури закупівлі робіт на реалізацію тимчасових заходів за правилами ЄБРР та для розробки проєктів виконання робіт підрядним способом потрібен тривалий час.

Термін початку робіт з виконання тимчасових заходів не визначений, що може призвести до експлуатації ком-

плексу НБК-ОУ в осінньо-зимовий період з відкритим отвором в зовнішній обшивці Арки.

В зв'язку з цим є необхідність у терміновому аварійному закритті отвору зруйнованої зовнішньої обшивки Арки НБК у місці ураження БпЛА, оскільки дане пошкодження найбільш вразливе до зовнішніх погодних впливів, зокрема, опадів у вигляді дощу та снігу.

І тут треба підкреслити, що ані аварійні заходи, які розпочинаються найближчими днями на НБК, ані тимчасові, які виконуватимуться за кошти Грантової угоди №5, не призведуть до відновлення функцій Арки. Але їх реа-

лізація вкрай потрібна, щоб мінізувати наслідки дрової атаки, згаданої вище.

Насамперед, вкрай необхідно закрити основний отвір у оболонці Арки, щоб опади в осінньо-зимовий період не спричинили подальшого поглиблення й без того важких пошкоджень гаража технологічного обслуговування системи основних кранів.

Відтак, технічні спеціалісти Чорнобильської АЕС розробили та погодили з Держатомрегулювання проєкт невідкладних аварійних робіт, завдяки яким отвір у зовнішній обшивці Арки буде тимчасово закрито. Підкреслимо: усі роботи виконуватимуться в рамках поточної діяльності ЧАЕС.

Розробка конструкторської документації та програми виконання робіт, закупівля необхідних матеріалів. виготовлення необхідних конструкційних вузлів і самі роботи — ось дуже стислий перелік етапів проєкту.

Варто також нагадати, що усі роботи виконуватимуться на значній висоті та в особливих умовах, обумовлених специфікою Чорнобильського промислового майданчика.

Тому, щоб скоротити час їх виконання та дозволити навантаження, працівники, які виконуватимуть аварійне закриття отвору на висоті, попередньо потребуються виконувати усі потрібні операції на землі.

Безбар'єрність: треба навчитися дивитися вперед

...Здавалося б, що може бути поганого в тому, що міський громадський простір стане доступнішим для кожного мешканця та гостя міста?

Проте, як з'ясувалося, певна частина мешканців Славутича, дізнавшись, що у рамках проекту «Рух без бар'єрів» їх подвір'я, прибудинкові території та майданчики біля під'їздів у межах визначеного маршрута будуть реконструйовані, захвилювалися.

Звернення жителів до депутатів міськради, до фахівців міськвиконкому із побоюванням, що «усе стане лише гірше» довели: розмови про безбар'єрність як шлях до надання усім рівних можливостей, принаймні, пересуватися по місту, потрібно вести постійно, а не очікувати, що кожен громадянин у рамках особистої свідомості зрозуміє, що не лише оточуючі, але й він сам — у далекому чи близькому майбутньому — може опинитися в ситуації, коли потребуватиме безбар'єрного облаштування міських вулиць, майданчиків, пішохідних переходів, магазинів, установ, тощо.

Про що йдеться

Вздовж Безбар'єрного маршруту, що реалізується за пілотним проектом «Рух без бар'єрів», у Славутичі розташовані багатопверхівки №1, 2, 4, 13, 14 Поліського кварталу та будинок №1 Добринінського кварталу. Для цих будинків розроблено проекти щодо впровадження безбар'єрних рішень відповідно до державних будівельних норм «Інклюзивність будівель та споруд» та отримано експертні висновки. Тобто проекти готові до реалізації, але для початку робіт необхідна згода співвласників житлових будинків.

У рамках проекту в будинках планується: відремонтувати вхідні групи; встановити поручні на зовнішніх сходах; облаштувати пандуси; нанести контрастне маркування на сходи; встановити підйомач до першого поверху.

Також буде впорядковано прилеглу територію: оновлять тротуари та зовнішнє освітлення.

В чому сумніви містян

Реконструкція зіпсує зовнішній вигляд будинків, скоротить простір навколо під'їздів, погіршить можливість для паркування приватних автовок та можливостей вивезення сміття.

Як долаються сумніви

На початку вересня проведено зустрічі із співвласниками житлових будинків №2 і №4 Поліського кварталу. Секретар міської ради Наталія Гантимурова представила славутичанам проект «Рух без бар'єрів» та відповіла на запитання мешканців будинків, наголосивши, що проект налаштований на створення зручного простору для усіх — не лише для людей з інвалідністю, а й для батьків із дитячими візочками, літніх людей, військових, які повертаються з фронту з пораненнями, та всіх, хто щодня стикається з різними перепонами. Після розмови з'ясувалося, що більшість мешканців цих будинків підтримують ідею участі у флагоманському проекті «Рух без бар'єрів» та висловлюють згоду на проведення ремонтних робіт.

Замість проміжного підсумку

На фейсбук сторінці Славутичкої міської ради є звернення до мешканців Славутича з приводу втілення ідей безбар'єр-

ності у місті. В ньому, зокрема, зазначено:

«Проект «Рух без бар'єрів», що реалізується в місті, включає безбар'єрний маршрут від будівлі Центр комплексної реабілітації дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю (Чернігівський квартал) до будівлі Кіноконцертного комплексу.

В багатоквартирних житлових будинках, розташованих вздовж безбар'єрного маршруту, можуть бути проведені ремонтні роботи з реалізації чітко визначених безбар'єрних рішень, при наявності згоди співвласників будинку, за кошти державного бюджету.

Тож, чи будуть проводитись вказані ремонтні роботи в житлових будинках, розташованих вздовж безбар'єрного маршруту, залежить виключно від наявності згоди співвласників цих будинків.

Сподіваємось, що мешканці скористаються такою можливістю. Наразі з мешканцями багатопверхівок проводяться зустрічі, які завжди розпочинаються о 18:00. Учасникам обговорень надається інформація про проект «Рух без бар'єрів» та ескізи реалізації безбар'єрних рішень в житлових будинках.

Необхідно зазначити, що даний безбар'єрний маршрут — це один із фрагментів розбудови безбар'єрного середовища в місті.

Міська влада разом з комунальними підприємствами та бюджетними установами поступово, за наявності фінансових ресурсів, впроваджує безбар'єрні рішення в місті і славутичани відмічають позитивні зміни щодо покращення міської інфраструктури».

НОВИНИ ЧАЕС

Офіційне видання
ДСП «Чернобильська АЕС»

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь

Над номером працювали: Майя Руденко,
Віталій Медвідь

Зворотній зв'язок:

m.rudenko@chnpp.gov.ua

+380 4593 441 50

Ukraine
NOW ua

Видання засновано у 1995 році. Видається на виконання ст. 10. «Права громадян та їхніх об'єднань на одержання інформації у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки» Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» та на підставі ч.3 ст. 15 Закону України «Про медіа».